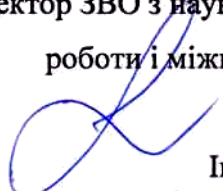

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО
" 2 " вересня 2024 р.

ПОГОДЖУЮ

Завідувач кафедри
загальної гігієни та екології ЗВО

Ігор СЕРГЕТА

28 серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Гігієна дітей та підлітків»

Спеціальність	229 Громадське здоров'я
Освітній рівень	Магістр громадського здоров'я
Освітня програма	ОПП «Громадське здоров'я», 2023
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Кафедра загальної гігієни та екології
Лектор	Лекції програмою не передбачено
Контактна інформація	http://vnmu.edu.ua/ кафедра гігієни та екології Україна, Вінниця, вул. вул. В. Стуса, 2.
Укладач силабусу	к.мед.н. доц. ЗВО Оксана ДУДАРЕНКО

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП/місце дисципліни в ОПП	ОК 9 / дисципліна професійної підготовки
Курс/семестр	1 курс (II семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/кількість кредитів ЄКТС)	60 годин /2 кредитів ЄКТС
Кількість змістових модулів	1 модуль
Структура дисципліни	Практичні заняття - 34 год Самостійна робота – 26 год
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна або дистанційна згідно наказу

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. У системі цінностей будь-якої цивілізованої нації особливе місце посідає її здоров'я, яке визначається, насамперед станом здоров'я дітей та підлітків, що є інтегральним показником загального благополуччя суспільства, а також тонким індикатором усіх соціальних та екологічних негараздів. «Гігієна дітей та підлітків» надає студентам знання про основні елементи здорового способу життя, методи вивчення та оцінку стану здоров'я дітей та підлітків, гігієнічні принципи виховання та навчання дітей та підлітків, адаптацію дітей до навчального процесу, гігієну харчування дітей та підлітків. Вивчення навчальної дисципліни «Гігієна дітей та підлітків» спрямоване на ознайомлення студентів з еколого-гігієнічною характеристикою чинників навколишнього середовища та особливостями їхнього впливу на здоров'я дитячого населення віком до 18 років; віковими особливостями дитячого організму з метою розробки належних профілактичних заходів, спрямованих на оздоровлення дітей і підлітків; збереження здоров'я школярів та учнів професійно-технічних навчальних закладів, студентів вищих навчальних закладів та підтримання їх високої працездатності.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін: базові знання з анатомії людини, медичної біології, медичної та біологічної фізики, фізіології з особливостями дитячого віку, мікробіології, вірусології та імунології, гігієни та екології, соціальної медицини та наявність достатнього освітнього рівня для засвоєння питань програми дисципліни.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є отримання базових знань, що охоплюють питання про принципи збереження і зміцнення здоров'я дітей і підлітків, підвищення стійкості дитячого організму до дії несприятливих чинників навколишнього середовища, а також про шляхи створення здоров'язберігаючого середовища дитячого населення.

Постреквізити. Засвоєння основних положень навчальної дисципліни створює засади для професійного становлення магістра громадського здоров'я. Закладає основи формування знань, умінь та навичок, які визначаються кінцевими цілями програми, необхідних у наступній професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

1. Аналізувати санітарно-епідеміологічну ситуацію в дитячих та підліткових закладах.
2. Оцінювати та аналізувати показники стану здоров'я дітей.
3. Визначати пріоритетні фактори ризику для здоров'я дітей.
4. Проводити комплексне санітарно-гігієнічне обстеження дитячих та підліткових закладів.

5. Давати гігієнічну оцінку організації навчально-виховного процесу, харчування, обладнання, устаткування, матеріалів та предметів дитячого користування для дітей та підлітків.

6. Здійснювати запобіжний та поточний державний санітарний нагляд за дитячими та підлітковими закладами.

7. Планувати профілактичну роботу та проводити аналіз її результатів.

8. Керувати роботою середнього медичного персоналу.

9. Розробляти рекомендації для покращення санітарно-гігієнічних умов.

10. Взаємодіяти з органами державного контролю та громадою для впровадження заходів із збереження здоров'я дітей і підлітків.

11. Активно поширювати медичні знання серед населення.

4. Зміст та логістика дисципліни

Змістовий модуль 1. Гігієна дітей та підлітків	1 семестр 60 год / 2 кредита	Практичні заняття №1-16 Теми для самостійного опрацювання №1-3
---	---------------------------------	--

Дисципліна включає 19 тем, що складають 1 змістовний модуль.

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Гігієна дітей та підлітків

Змістовий модуль 1. Гігієна дітей та підлітків

Тема 1. Предмет і завдання гігієни дітей та підлітків. Зміст роботи лікаря дитячого закладу в системі організації медичного забезпечення дітей і підлітків у дитячих дошкільних закладах, загальноосвітніх школах, професійно-технічних училищах та коледжах. Сучасні проблеми гігієнічного виховання та санітарної освіти.

Тема 2. Стан здоров'я дитини в сучасних умовах. Методи оздоровлення школярів.

Тема 3. Гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я в сучасних умовах. Методи оцінки стану здоров'я дітей і підлітків.

Тема 4. Фізичний розвиток як важливий критерій оцінки стану здоров'я дітей та підлітків. Методи оцінки фізичного розвитку дітей і підлітків (метод сигмальних відхилень).

Тема 5. Методи оцінки фізичного розвитку дітей і підлітків (комплексний метод).

Тема 6. Методи вивчення вікових психофізіологічних особливостей організму дітей і підлітків.

Тема 7. Гігієнічні аспекти визначення функціональної готовності дітей до навчання у школі.

Тема 8. Гігієнічні принципи побудови режиму дня для дітей різного віку.

Тема 9. Гігієнічні вимоги до організації позашкільної діяльності та вільного часу учнів.

Тема 10. Гігієнічний контроль за навчально-виховною роботою в організованих дитячих колективах та оцінка його ефективності.

Тема 11. Особливості навчально-виховного процесу в інноваційних закладах освіти, спеціалізованих школах, дитячих санаторіях та оздоровчих установах.

Тема 12. Гігієнічні основи та організація лікарського контролю за фізичним вихованням та загартовуванням школярів.

Тема 13. Гігієнічний контроль за трудовим вихованням дітей і підлітків. Професійна орієнтація учнів.

Тема 14. Гігієнічні вимоги до земельної ділянки, будинку та умов перебування дітей у дитячій дошкільній установі.

Тема 15. Гігієнічна оцінка земельної ділянки, будівлі, навчального приміщення (шкільного класу) та умов перебування учнів у навчальному закладі.

Тема 16. Методи гігієнічної оцінки устаткування та утримання навчально-виховних установ для дітей і підлітків. Гігієнічна оцінка дитячих меблів.

Тема 17. Гігієнічні вимоги до підручників, дитячих книжок, іграшок, ігор та інтерактивних засобів навчання та спілкування, їх вплив на психологічний стан дітей.

Тема 18. Методи оцінки сучасних технологій навчання, їх вплив на психологічний стан дітей та підлітків.

Тема 19. Харчування дітей і підлітків: сучасні проблеми та вимоги. Захворювання дітей пов'язані з впливом аліментарного фактора. Методи вивчення й оцінки харчування в організованих дитячих установах.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- Гігієнічні основи комплексної оцінки стану здоров'я в сучасних умовах. Методи оцінки стану здоров'я дітей і підлітків.
- Гігієнічна оцінка фізичного розвитку дітей і підлітків (метод сигмальних відхилень, комплексний метод).
- Оцінка функціональної готовності дітей та підлітків до вступу в школу.
- Гігієнічна оцінка режиму дня, розкладу уроків, організації та методики проведення уроку.
- Гігієнічна оцінка організації позашкільної діяльності та вільного часу учнів.
- Гігієнічна оцінка навчально-виховної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі.
- Гігієнічна оцінка організації фізичного та трудового навчання дітей і підлітків у школі.
- Методика проведення лікарської професійної консультації та професійного відбору учнів.
- Основні принципи загартовування школярів.
- Гігієнічна оцінка рухової активності дітей і підлітків.
- Гігієнічна оцінка території, будівлі й умов перебування дітей у дитячій дошкільній установі.
- Гігієнічна оцінка земельної ділянки, будівлі навчального приміщення (шкільного класу) та умов перебування учнів у навчальному закладі.
- Гігієнічна оцінка дитячих меблів.
- Гігієнічні вимоги до підручників, дитячих книжок, іграшок, ігор та інтерактивних засобів навчання та спілкування, їх вплив на психологічний стан дітей.
- Методи вивчення й оцінки харчування в організованих дитячих установах.

На практичних заняттях студенти разом з викладачем розбирають теоретичні питання, оформлюють протоколи в робочих зошитах, формулюють висновки до опрацьованої теми.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та підсумкового заняття, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, підготовка презентацій, схем, таблиць. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на підсумковому контролі з дисципліни.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра загальної гігієни та екології/ Студенту/ Очна форма навчання/ Громадське здоров'я / 1 курс/ Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, оформлення протоколу в робочому зошиті, оцінювання доповіді за темою заняття, участі у дискусії
Підсумковий семестровий контроль (залік) по завершенню 1 семестру	Студент отримує позитивну оцінку з дисципліни в разі отримання середньоарифметичного балу з усіх тем дисципліни, винесених на практичні заняття (поточного контролю) вище 3,0, наявності оформлених протоколів до кожної теми та підготовленої на протязі вивчення дисципліни мінімум 3х доповідей на практичному занятті (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи))
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

Поточний контроль	За 5-ти бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За 5-ти бальною системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль з дисципліни	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. шкалу оцінювання)
Оцінювання дисципліни	Поточна успішність – від 122 до 200 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 200-бальною шкалою): 100% оцінки за дисципліну

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання

освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки поводження з хімічними реактивами, технічними та електричними приладами проводиться на першому практичному занятті викладачем. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

У разі оголошення сигналу «**ПОВІТРЯНА ТРИВОГА**» здобувачі освіти організовано із викладачем повинні прослідкувати з навчальних приміщень до укриття. Викладач залишає аудиторію останнім, перевіряє приміщення на відсутність у ньому здобувачів освіти та працівників, після чого прямує до укриття. Під час переміщення до укриття необхідно врахувати наявність осіб з особливими потребами, передбачивши їх швидке і спокійне переміщення до укриття. Здобувачі освіти, які перебувають на подвір'ї навчального корпусу, під час сигналу оповіщення повинні самостійно рухатися до найближчого укриття фонду захисних споруд. Усередині захисної споруди здобувачі освіти повинні швидко та спокійно зайняти місця і дотримуватись правил поведінки в укритті. Під час перебування у захисній споруді викладачі здійснюють необхідну підтримку, вживають заходи для комфортного та спокійного перебування в укритті. Після завершення небезпеки та оголошення про відбій тривоги, викладачі слідкують за тим, щоб усі здобувачі освіти покинули укриття і продовжили навчання в аудиторіях.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми. Запізнення на практичне заняття не допускається. Форма одягу – медичний халат.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів під час практичних занять не допускається.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра гігієни та екології) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент повинен підготувати конспект та вивчити тему.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 6 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.

М.І. Пирогова (<https://www.vnmue.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології/ Студенту або <https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології / Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології/ Студенту).

Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

2. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології / Студенту).

3. Питання до проміжних та підсумкового контролів дисципліни опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра загальної гігієни та екології / Студенту).

Силабус з дисципліни «Гігієна дітей та підлітків» обговорено та затверджено на засіданні кафедри загальної гігієни та екології
(протокол №1, від «28» серпня 2024 року)

Відповідальний за курс

Ольга БРАТКОВА

Завідувач кафедри

Ігор СЕРГЕТА